

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski modelle in praznike.

Inserat: do 9 pett vrst 1 D, od 20-15 pett vrst 1 D 50 p, večji inserati pett vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrst 3 D; poroke, zaročki velikost 15 vrst 30 D; ženitve ponudbe besed 75 p.

Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnistvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knafova ulica št. 5, priljubo. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knafova ulica št. 5, 1. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopis sprojema je podpisano in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2'60.

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po posti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	D 90—	celoletno	D 156—
polletno	45—	polletno	78—
3 mesečno	22.50	3 mesečno	39—
1 mesečno	7.50	1 mesečno	13—

1 " Pri morebitnem povračaju se ima daljša naročna doplača.

Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročno vedno 200 po naknadni.

Na samo pišmenu naročila brez poslatke denaria se ne moremo oskrbiti.

O pravnem položaju imovine blušč vojvodine Kranjske.

L

Bivši predsednik deželne vlade za Slovenijo, dr. Janko Brejc, je objavil v prvi številki »Socialne Misli«, ki jo urejujeta A. Gosar in F. Terseglav, študijo o današnjem pravnem položaju imovine dežele Kranjske. Razprava je sama na sebi zanimiva in se mora tudi priznati, da je spremno pisana v prilog strankarsko-politične presoje zadevnega vprašanja.

Pisatelj prihaja v svojih izvajajih do zaključka, da pokrajinska uprava za Slovenijo niti upravlja ne sme več deželnega premoženja, kaj še da bi ž njim razpolagala. Kar pokrajinska uprava od dne 28. julija 1921 l. v deželnim imovini ukrepe, je vse tako trdi pisatelj — brez pravne podlage, prosta uzurpacija. Po njegovem naziranju pokrajinski upravi sedaj glede imovine bivše dežele kranjske ne preostaja nobena druga legalna pot kakor pot na sodišče, ki naj tej imovini postavlja kuratorja.

Pisatelj označuje že vnaprej vsakega, ki bi utegnil zavzeti njegovemu mnenju nasprotno stališče, a širokovestnega rabulista ter prevnetega in preuslužnega vladnega jurista, vendar nas to ne plaši, da iz zgolj stvarnih razlogov postavljati, da so pravna izvajanja v študiju pogrešna in neosnovana ter da stoe tozadne pravne zaključki na prav hromih nogah. Ta poskus tem lože in rajše izvršimo, ker je nam, dasi ne spadamo k vladnim juristom, zelo mnogo na tem ležeče, da naša javnost v tako važni zadevi ne tava v zmoti, ampak si sama napravi pravilno sodbo o sedanjem pravnem položaju deželne imovine.

Da pa se zavarujemo proti vsemu nesporazumljenu povdaramo takoj, da se v dveh točkah ujemamo s pisateljem študije. Ne morebiti namreč upravičenega dvoma, ja je bivša vojvodina Kranjska kot še obstoječa juridična oseba do danes ostala prava lastnica deželne imovine, in dalje, da ta imovina po sedanjem stanju zakonitih predpisov ne more meni nič tebi nič pripasti bodoči oblastni samoupravi. V teh dveh pogledih torej ni divergentnega naziranja med pisateljem študije in nami.

Povod študiji je dala, kakor pisatelj sam pravi, anketa, ki jo je skli-

cala pokrajinska uprava v svrhu zaslijanja prizadetih občin o bodoči ureditvi uprave pri deželni elektrarni na Završnici. Po pisateljevi trditi so bila anketa predložena ta-le tri vprašanja: 1) ali naj se elektrarna da privatnemu kapitalu v zakup, 2) ali naj bo prevzamejo interesowane občine v zvezi s privatnim kapitalom in 3) ali naj se odločitev o njej prepresti bodoči oblastni samoupravi.

Preskrbeli smo si dotično uradno vabilo k anketi in konstatujemo, da se po besedilu tega vabilo vprašanje glase: 1) ali kaže dati deželno elektrarno privatnikom v zakup proti temu, da se kolikor mogoče varujejo javne koristi, 2) ali je umestno in možno, da se v svrhu obratovanja oziroma odkupa deželne elektrarne osnuje kaka družba z udeležbo občin in 3) eventualno ali naj se obratovanje deželne elektrarne nadaljuje na sedanjem način še do ustanovitve samoupravne oblasti, katera je v ustavu predvidena. Zdi se nam po primerjanju obojnega besedila vprašanj, da so vprašanja, objavljena v študiju tako izpremenjena in prikrajena, da je na njih podlagi lože argumentirati za dozdevno kapitalistično namero pokrajinske uprave pri določitvi bodoče usode deželne elektrarne. Zlasti tretje vprašanje se nam vidi naravnost kot pačenje uradnega vprašanja. Po našem prepričanju je hotela vlada s tretjim vprašanjem določiti le rok za daljnje obratovanje deželne elektrarne na dosedanjem način, če odpadeta prvi dve vprašanji, ker se je nadejati, da bo do oživotvorjenja samoupravne oblasti tudi še rešeno zakonitom potom vprašanje, kaj naj se zgodi s premoženjem bivše vojvodine Kranjske.

Pisatelj študije trdi vso odlčnost, da so v sori ravnanje na redbe Narodne vlade in deželne vlade od prve do zadnje izgubile pravno moč in utemeljuje to svojo trditev sklicujoč se na čl. 130 vidovdanske ustave.

Prenegljeno in neutemeljeno je to naziranje in tu tiči kardinalna nanaka, vsled katere je pisatelj študije zabredel v pravno zmoto in pa naredbe Narodne in deželne vlade — da ž njim govorimo — potlačil v prokrustovo postelj svoje pogrešne logike.

Kaj določa čl. 130 vidovdanske ustave?

Po tem členu obdrže začasni zakoni, uredbe, pravilniki in odločbe

vseh nam znanih okoliščin pa seme sklepati, da je bil poglaviti namen sklicane ankete ta, da se pozive, kako bi se dal obrat pri deželni elektrarni zboljšati in tako urediti, da bi podjetje v prvi vrsti služilo javnemu interesu in torej tudi občinam. Dokler kaj drugega ni dokazanega, niti upravičen pisateljev skepticizem, ki je izrazen v študiji, če da obstoji nevarnost za več ali manj prikriti »pločkanje« s strani privatnega kapitala.

Po tem uvodu si oglejmo natrčenje, kakšen da je pravni položaj deželne imovine po današnjem stanju zakonitih določil.

Za oskrbovanje in likvidacijo imovine bivše vojvodine Kranjske po državnem prevratu prihajojo v ročev in sicer: po Narodni vladi S H S izdane naredbe:

1) z dne 4. novembra 1918, št. 44 Ur. I.

2) z dne 14. novembra 1918, št. 111 Ur. I.

3) z dne 24. januarja 1919, št. 308 Ur. I. ter po deželni vladi za Slovenijo izdane naredbe:

1) z dne 15. januarja 1920, št. 49 Ur. I.

2) z dne 1. aprila 1920 št. 163 Ur. I. in

3) z dne 18. junija 1921 št. 206 Ur. I.

Naredbi deželne vlade z dne 15. januarja in 1. aprila 1920 sta sedaj brezpomembni, ker sta bili itak že razveljavljeni po poznejših naredbah. Zanimalo je le, da je v študiju pri naredbi z dne 1. aprila 1920 prisomnia: »Likvidacija v naredbi ni govora. Temu pa ni tako, ker se določilo § 1. te naredbe dobesedno glasi: »Oskrbovanje in likvidacija imovine bivše vojvodine Kranjske sta poverjeni posebni komisiji.«

Pisatelj študije trdi z vso odlčnostjo, da so v sori ravnanje na redbe Narodne vlade in deželne vlade od prve do zadnje izgubile pravno moč in utemeljuje to svojo trditev sklicujoč se na čl. 130 vidovdanske ustave. Prenegljeno in neutemeljeno je to naziranje in tu tiči kardinalna nanaka, vsled katere je pisatelj študije zabredel v pravno zmoto in pa naredbe Narodne in deželne vlade — da ž njim govorimo — potlačil v prokrustovo postelj svoje pogrešne logike.

Ako pa presegajo slabi prag na glavnih pragih približno 5%, potem trpi že sigurnost prometa. Vsak železniški strokovnjak ve, da se sme pri normalni uporabi nahajati na glavnih pragih le malo odstotkov v slabem, nikakor pa ne v trohnelem stanju. Ti se morajo potom normalnega vzdrževanja nadomeščati z novimi pragi. Čim je to izvršeno, pride na vrsto izmenjava druga skupina pragov. Tako mora biti delo na dobro vzdrževanih pragov ne prestreno v teku. Pragi, ki se odstranijo z glavnih prag, morajo biti še v takem stanju, da se lahko uporabljaj na tirth, kjer se vrši promet z malo brzino.

Ako pa presegajo slabi prag na glavnih pragih približno 5%, potem trpi že sigurnost prometa in dogajajo se različne nezgodne na tako zanemarjenih železniških pragih.

Ne bomo govorili o normalnem vzdrževanju železnic, ker bi nas to vedno predaleč, pač pa se nam zdi potrebno, spregovoriti nekaj besed o vesti iz Beograda, da je ministrstvo za promet dalo na razpolago vsaki direkciji državnih železnic 100.000 komadov bukovih pragov.

Ne vemo, ali je bila ta vest lan-

strana v časopisu radi pomirjenja občinstva ali pa je ministrstvo res voljno odstraniti tudi ta vzrok permanentne železniške krize.

Ako pa je ta vest istinita, potem se moramo čuditi 1. da se dobla vsaka direkcija na razpolago enako množino pragov ne ozira se na dolžino prag v posamnih direkcijah in na višino zanemarjenosti in 2. da se dobavljajo državnim železnicam bukovih pragov.

Ne vemo, ali je bila ta vest lan-

strana v časopisu radi pomirjenja občinstva ali pa je ministrstvo res voljno odstraniti tudi ta vzrok permanentne železniške krize.

Ako pa je ta vest istinita, potem se moramo čuditi 1. da se dobla vsaka direkcija na razpolago enako množino pragov ne ozira se na dolžino prag v posamnih direkcijah in na višino zanemarjenosti in 2. da se dobavljajo državnim železnicam bukovih pragov.

Presegajo torej uporabno dobo

da bodo impregnirani bukovih pragov na 10 let.

Toda vključ temu, da imamo

bukske pragove na čas, ki se približno dobi druga lesa, vendar trdimo, da bi bila uporaba bukovih pragov na naših železnicah iz narodno-gospodarskih omisrov velika napaka.

Nikakor si ne moremo misliti, da je železniška uprava tako neprekidna, da namerava uporabljati neimpregnirane bukovke prag. Z ozirom na kratko dobo 2 do 3 let bi bila to velika potraha denarja in časa. Ker stane 1 bukven prag približno 30 Din., gre v tem slučaju za milijone dinarjev.

Po našem mnenju pa tudi impregnirani bukovivi pragi ne morejo priti resno v poštev. Impregnacija 400.000 pragov bi trajala več mesecev. Danim imamo eno prepojilnico v tuzemstvu in sicer v Hočah, smo gleda dobre kemične surovine docela navezani na železniško proizvodnjo. Katranovo olje nam dohvalja Češkoslovaška. Radi visokega kurza č. sl. krone je sedaj to olje zelo draga. Da bi bila impregnacija cenejša in da bi možna konkurenca s hrastovimi pragi, se vrši impregniranje sedaj le z manjšo količino katranovega olja, kar pa seveda neugodno vpliva na uporabnost in trpežnost bukovih pragov.

Impregnacija je stale pred kratkim približno 10 Din. za komad. Impregniran bukven prag stane torej okrog 40 Din.

Po isti ceni bi se pa dobili hrastovi pragi, ki pa ne potrebujejo impregnacije in imajo srednjo uporabno dobo 12 do 16 let.

Presegajo torej uporabno dobo

da bodo impregnirani bukovih pragov in gotovo pa za več let uporabno dobo pragov, impregniranih v sedanjem času. Ker imamo hrastovih šumov dovolj v naši državi, saj je svetovno

ministrskega sveta in drugi akti in odloki z odločenim rokom trajanje zakonskega značaja, kar jih je bilo izdanih od dne 1. decembra 1918 do dne dno proglašitve ustave, se daje v veljavi kot zakon, dokler se ne izpremeni ali ne ukinje. Vlada pa je dolžna v roku enega meseca od proglašitve ustave vse te začasne zakone, uredbe itd. predložiti zakonodajnemu odboru v pregled. Nepredloženi začasni zakoni, uredbe itd. prenehajo veljati. To določilo ustave je gotovo jasno in ni treba biti rabljist pa tudi ne širokovestni vladni

jurist, da si napravi takoj pravilno pojmovanje tega člena ustave. Predložiti so se morale zakonodajnemu odboru v pregled le naredbe zakonskega značaja, ki so zagledale dan po 1. decembra 1918. Naredbi Narodne vlade, izdanih pred 1. decembrom 1918, ni bilo predložiti in takih naredb zato tudi ni mogoče izpodobljati na temelju čl. 130 vidovdanske ustave; njih veljavnost traja tudi še po 28. juliju 1921 dalje, če morebiti je kakšega drugega razloga niso izgubile pravne moči.

Nekaj pripombe k železničarski krizi.

Minister za promet Andrija Stanič je označil kot eden izmed vzrokov železničarske krize na državnih železnicah trhlost približno 80 odstotkov vseh železničkih pragov.

Posedice tega so: znižanje brzine vlakov, doljša doba za obtek vozov, pomanjkanje vozov in velika nesigurnost prometa. Vsak železniški strokovnjak ve, da se sme pri normalni uporabi nahajati na glavnih pragih le malo odstotkov v slabem, nikakor pa ne v trohnelem stanju. Ti se morajo potom normalnega vzdrževanja nadomeščati z novimi pragi. Čim je to izvršeno, pride na vrsto izmenjava druga skupina pragov na čas, ki se približno dobi druga lesa, vendar trdimo, da bi bila uporaba bukovih pragov na naših železnicah iz narodno-gospodarskih omisrov velika napaka.

Toda vključ temu, da imamo

<p

man slavonski hrast, je pri sedanjih razmerah negospodarsko uporabljati dobro hrastovega drug les.

Hrastovi pragi so gotovo na razpolago, ker je izvoz prepovedan. Dobe je v raznih krajih države, ter se da pri ekonomični razdelitvi znižati transportna razdalja na minimum.

V tem slučaju bi ne bilo potreba podpošljati prage na sto kilometrov v prepojilnico in zopet nazaj, radi tega nemati vozove javnemu prometu in izrabljati že itak preobremenjene proge. Za transport 400.000 pragov je potrebno že skoro 3000 vagonov.

Tudi neimpregnirani hrastovi pragi imajo daljšo uporabno dobo kot pragi iz drugega lesa, so torej v gospodarskem oziru najugodnejši.

Z izmenjavo hrastovih pragov na progah se lahko prične takoj spomladni, ker ni treba čakati impregnacije. V tem

slučaju odpadejo tudi milijonski stroški za dobavo kemičnih surovin za impregnacijo in izozemstva.

Mislimo, da smo s tem dovolj oznacili razloge, ki govore za to, da se trhni pragi nadomestite s bolje kvalificiranimi hrastovimi.

Naša lesna industrija, ki se peča z izdelovanjem bukovih pragov, bi radi tega ne trpela škode, ker ji je odprt inozemski trg. Posebno Italija, kateri primanjuje lesa, skuša dobiti prage v Jugoslaviji. Seveda gredo njene želje ker uvažuje gospodarsko stran, le ne dobro hrastovih pragov. Menda ne bomo tako nepremišljeni, da bi prepustili hrastove prage Italijanom, manj vredne bukove pa bi uporabljali sami. Prihodnjih spregovorimo še o drugih momentih, ki usodepolno uplivajo na železniški promet.

Pismo iz Prage.

V Pragi, 28. jan. 1922.

Zasedanje posanske zbornice se je končalo ob sporazumu čeških strank. V poslednjem času je prišlo do nesoglasja med češkimi strankami in ministrskim predsednikom dr. Benešem gledé vprašanja ali ostaneše nadalje v uradu ministrskega predsedstva, ki pa je bilo za dr. Beneša samo laskavo. Dr. Beneš hoče svoje delovanje koncentrirati sam, na zunanjem ministrstvu, češke stranke pa mu prigovarajo, da bi obdržal predsedstvo vsaj do jeseni. Do to dobe se ima storiti vse, kar treba, da se razjasni situacija, ali je mogoče, da bi bil kabinet povsem parlamentaren, to je, da bi se sedanji birokratični ministri zamenjali z osobnostmi iz parlamentarnih krogov. Gre za ministra dr. Črnega (notr. min.), Avg. Novaka (finance) in dr. Mičuro (min. za Slovaško). Končna odločitev se pričakuje 30. t. m., ko bo dr. Beneš referiral predstavniku Masaryku o svoji poziciji in svojih načrtih.

»Petka« je včeraj prenehala okistirati in prihodnji teden prične dr. Beneš pogajanja z zastopniki čeških strank. Predmet razprav bodo tri reči: pot dr. Beneša v Pariz in London, načrtana za dva tedna, in zadeve, o katerih se bo tam vršil razgovor, nadalje priprave za spomladansko kampanjo in končno posvetovanje, kako imajo nastopati češkoslovaški delegati na konferenci v Genovi.

Baš skončano zasedanje je poteklo v celoti mirno. Prišlo je samo do konflikta Čehov s Slovaki radi njihovega avtonomističnega stremljenja. Posl. Hlinka in tovariši iz slovaške ljudske stranke so podali predlog za izprenembo ustave češkoslovaške države v smislu avtonomije Slovaške. Zahajajo zlasti samostolno zbornico za Slovaško z 92 člani, vloženo in resortne ministre, samostojno šolstvo, administracijo in justico. Uradni jezik za Slovaško ima biti jedino slovaški. Predlog je podpiralo poleg 12 lidovcev 8 nemških krščanskih socijalcev in 2 nemških agrarcev. Ta združitev lidovcev z Nemci je nadve značilna. Predlog se prezentira tako demagoško in spricuje, da ljudska stranka ni stranka resnega dela.

Nemci pričakujejo, da se v času, sledenju koncu zasedanja to ali ono izpremeni v njihov prospeh, tako zlasti, da dosežejo svoje zastopstvo v deželnih upravnih komisijah, da se razreši vprašanje drugega nemškega gledališča v Pragi in vprašanje honoriranja vojnih posoil.

V zunanjih politiki se je ohladilo razmerje med nami in Poljsko, v glavnem radi tega, ker bi Poljska

rada pridobila Javořino in je že odklonila sprejetje pogodbe s Češkoslovaško. Politika dr. Beneša pa ima zato uspeh s sprejetjem lanske pogodbe v dunajskem parlamentu, kjer so doživelvi nemški nacionalci poraz, kar pomeni poraz tudi za tukajšnje nemške nacionalce, ki so bili proti pogodbi skupno z nemškim soc. demokratom.

V Pragi se je mudila od 24. t. m. deputacija »češkoslovaškega« načina jugoslovenske armade pod vodstvom polkovnika Mihaila Kovačevića. Po sprejetju na kolodvoru je bila deputacija nastanjena v hotelu »pri zlati gosi« in popoldne je posestiila ministra Narodne obrambe Udržala, zvečer je bila pri deželnem velikom generalu Šyrovem in se je udeležila tudi slovanskega plesa. Drugi dan je bila v posesti pri velikemu I. divizijskem peščev, generalu Olbišu, min. predsedniku dr. Benešu, v starosteni posvetovalnici, kjer je sprejel namesto obolelega župana dr. Baxe njegov namestnik Kellner, in pri predstavniku republike, kamor je bila povabljen na zajutrek. Ospodru predstavniku je deputacija izročila krasno vezan rokopis, vsebujoč zgodovino tega 21. skopljanskega polka. Popoldne se je vršil ogled mesta, zvečer pa je priredila v počaščenje delegacije Zveza češkoslovaškega častništva prijateljsko zabavo na Žofini, katere se je udeležil tudi poslanik dr. Vošnjak in konzula Roko Bradanović ter dr. Vodnačka. Izrečeni so bili z obeh strani gorki požravi med obema našima armadama. Sreda (26. jan.) je bila odločena za obisk Plzna, kjer so si udeležniki ogledali Škodove zavode in meščanski pivovar, zvečer pa posetili mestno gledališče. V četrtek 27. jan. je bila delegacija v gosteh pri 5. pešpolku v Pragi, popoldne je bila povabljeni na čaj k jugoslovenskemu poslaniku dr. Vošnjaku, zvečer pa se je udeležila večerje pri načelniku gen. Štaba, generalu Mittelhauserju, ki je v svojem češkem govoru naglašal velljavno češkoslov. Jugoslov. združenja. Od tam je šla delegacija na Svetosavsko besedo. V soboto (28. jan.) je priredil minister Nar. obrane Udržal v čast delegacije v hotelu »Saški dvor« dejeuneur, zvečer pa je bila delegacija pri predstavni Föhrerjevem opero »Eves v Narodnem divadlu, na to je bila gost češkoslovaško-jugoslovenske Lige, ki je priredila raut. V nedeljo (29. t. m.) odide delegacija v Beneševu, kamor jo je povabil 48 polk čsl. armade, ki se zove »jugoslovenski polk«, in tamšnji odbor češko-jugoslovenske Lige. Tam si ogleda med drugim tudi Konopište. Zve-

ki dobivajo tekom razvoja delanja čisto drugačen pomen ali pa celo izgube svojo pravtvo važnost. Take osebe so pa n. pr. očevo duh. Ofelia, Polonij, Horatio, Fortimbras, a taki prizori na pokopaliscu, apor meščanov, ki proglašajo Laerta za kralja (dasi je že dvornikov sin), okupacija dvora po vojski Fortimbraša itd.

Tu tiko nedostednosti, ki so pozornemu čitatelju nerazumljive, ki pa jih gledalec tem predstave pozabil in ne opaža.

Igralcu pa pripravljajo težko, ki so mestoma nepremagljive. Zagotonost Hamletova je zato problem, ki se ga loteva vsak umetnik s posebno vmem in respektom. In ne dosti manje lepa in hvaljena je skoraj vsaka druga vloga v »Hamletu.«

»Sanjo vsakega igralca so:igrati Hamleta, sanjo vsakega režiserja: režirati Hamleta. In sanj ostane Hamlet vedno, piše v gledališčem listu odkritosločni režiser O. Šest.

»Sanj ostane!« — Vso živalo in pričanje zaslužuleta Rogoz in Šest. Utvarila sta nam po prevratu doslej načinje, načinje, lepo in duha najboljšo predstavo.

»U Engleskot je uvrljena predaja, da jog si ledan glumac nje povse dobro glumio Hamleta, piše Wyspianski. Mi moramo biti torej zvrhoma zadovoljni, da ga glumci Rogoz tako dostopno. Zmagoval je svojo v vsakem oziru teško malo z intenziteto in verzo. A takisto smo hvaljeli režiserju, da je opravil avolo delo s toljim okusom. Tudi obtežilna poskušnja publike, da je odigral tri delanja zdržema, torej brez odmora, sa mu je pri prvi predstavi

čer ob pol 8 odpotuje deputacija domov in sicer preko Budjeovic, kamor jo spremljajo divizijski poveljnik general Schöbl. Ne moremo navajati vseh podrobnosti, ali na sploh moramo reči, da je bil jugoslovenski obisk pri nas nad vse pričakovanje srčno sprejet, ne samo v vojaških krogih, marveč tudi med širšim občinstvom, ki je posvečalo posebno pozornost delegaciji, kjer koli je prišlo z njo v stilu.

Zelo lepo je uspel »Svetosavska beseda« jugoslovenskega dijštva v Pragi, prirejena dne 27. t. m.

v največji dvorani v Lucerni ob številni udeležbi jugoslovenskih in čeških krogov. Nagovor je imel predsednik »Jugoslavije« Dragičić, ki je raztočil pomen proslave sv. Save. Sledil je koncert, pri katerem so so delovali člani Nar. divadla Petanova, Viktor Novak, virtuoz Šílhovy in ing. V. Kalouš ter pevski zbor »Jadranci.« Pokrovitelj priredbe je bil poslanik dr. Vošnjak. Po izčrpavanem programu, ki je vzbujal med navzočimi splošno zadovoljnost in odobravanje, se je razvil živahan ples. J. K. S. — — —

družbeni stik z brati Srbi in Hrvati ter sploh s Slovani, živečimi raztreseno v Mariboru. Te važne debate, ki jo je otvoril finančni končip Dobravec so se udeležili dr. Lipold, ravnatelj Pirc, Benkovič in novinar Pirc.

VELIKA PROMETNA KATASTROFA V SRBLII.
Začetki prometa. — Pomanjkanje premoga.

— Beograd, 1. februarja. (Izvir.)
Sef železniške postaje v Nišu je poslal beogradski direkciji državnih železnic obširno poročilo o pretedi prometni katastrofi, ki more povzročiti velikansko škodo državnemu gospodarstvu. Poročilo ugotavlja, da so vse zaloge premoga na niški postaji izčrpane. Nujna posledica je, da bo v najkrajšem času ustavljen popolnoma tovorni promet, osebni pa reducirjan na minimum. Dalje omenja poročilo, da je v niškem okolišu nad 3000 tovornih vozov, napolnjenih z raznim blagom. Radi pomanjkanja premoga se ti vagoni ne morejo odpremiti.

Glasovi iz Koroške.

— Iz Sinčevasi na Koroškem: Ker so dne 7. jan. t. l. preprečili Nemci, med njimi v pretežni večini pristasi socialistične stranke, predstava slovenske igre v Skocjanu, so priredili Koroški Slovenci dne 22. jan. po § 2 z dovoljenjem okrajskega glavarstva Velikovega igro »Krijeprisecnik« pri Rušu v Samoživnici. Cim se je začela igra, katere se je udeležilo približno 300 ljudi, so jo zbralo v okolici Ruševe gostilne večje število od Haimatdionista načinj razgojčev iz Tinj. Kamnici in Sinčevasi in so na vsak način hoteli prepradi igro. Izvajali so Slovence, ki so se nič hudega služili, udeležili igre. Naščina Filipa Pranča je znasi pretopa, ki stoji na zelo slabem glasu. Pranjnik iz Peracie, tako močno udari s palico po obrazu, da je začel močno krvaveti. Oračniki so nato posredovali in ljudstvo pomirili, da se je mogla igrati brez večjih incidentov vršiti. Ko pa je bila predstava končana, je zabranila nemška policija, ki je obstajala večinoma iz socialistov — na pretep so bili ravobljeni tudi delavec iz Reberce — našim ljudem eden od Ruševe gostilne. Napadla je odpranj Slovence s koli, s palicami, z bikovci, pretepavali so celo ženske, jih valjali po enagu in mnogo Slovencev je dobitilo težke in krvave poškodbe. Med njimi je bil posebno hudo temen drž. posl. Poljanec, katerega so vlažili za lese, ga stili, da obljubi, da ne bo več agitiral za Jugoslavijo in končno, da mora tekmo mesec dni zavrstiti Skocjan. Mnogo Slovencev je zatradeli telesnih in duševnih muk bolnih v postelji. Slovenci so mnenja, da je glavni krivec teh dogodkov okrajski glavar Friedl v Velikovcu, ki preveč posluša na znane vsebinske velikovske podprtih kakor.

Posl. Brodar (jugos. klub) je v debati izjavil, da se strinja z načrtom, kolikor je v korist kmetu, delavcu, obrtniku in naši industriji, da pa za izvajalci pogodbe ni došlo, tako se organizira konzularna služba v Nemčiji. Uverjen je, da sed. vlada pogodbe ne bo izvedla tako (l) kakor bi bilo treba, (2) da nima zaupanja vladu in da gline proti.

Posl. Joca Jovanovič (zemljodržnik) smatra, da je pogodba dobra in da bodo semijordanki glavovali za Enako se je izjavil tudi posl. Divač (soc. dem.). Posl. Stojan Pratič je ponosni formalnosti vpravil predsednika skupštine, kaj namevera stori, da v bodoče prepreči postopanje ministrov, ki ne nekaterih slučajih na odgovarjajo na podane interpelacije. Debatna dejstvo, da včeraj ni odgovor na njegovo interpelacijo minister za potrošno in hrsoj, temveč odšel iz dvorane.

Posl. Brodar skupštine dr. Ribar je odgovoril, da bo v bodoče pazil na to, da ministri odgovarjajo na vprašanja.

Posl. Brodar (jugos. klub) je daje odgovor posl. Ivanu Ribarju, da je že zahteval od odbora za poslovnik, da konča svoje delo in da je predlagal kot rok 10. februar, do katerega mora odbor za poslovnik končati svoje delo. Skupština je vzeela to na snanjo.

Nato je skupština prešla na dnevnih red: »Začasna trgovinska pogodba med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nemčijo.«

Nato je skupština prešla na načelno glasovanje. Glasovalo je 171 poslancev, in sicer 157 za, 14 proti. Proti je glasoval Jugoslovenski klub. Pri glasovanju v posameznostih so bili vsi členi sprejeti brez pripombe, samo proti dr. 16 so glasovali Jugosloveni, klub in socialistični demokrati, češ da je nejam.

Nato je bilo tretje glasovanje. Glasovalo je 170 poslancev, in sicer 156 za, 14 proti.

Prezident je objavil, da je sprejet zakonski predlog o trgovinski pogodbi z Nemčijo. Objavil je tudi, da bo odsetne poslane kaznovane s tem, da jim bo odrekel dnevnice.

Cítalnica načarjajoče čitalnice.

Slovenska čitalnica v Mariboru praznuje 60letnico svojega obstoja. Ker je tozadnina večja slovensost zamišljena kasneje, ko bo ugodnejši letni čas, je bil 60letni občni zbor v soboto zvečer v Narodnem domu le kot nekako prizadljivo slavlje. Predsednik Kežar je otvoril zborovanje podstavarjanec, da je to 60letni občni zbor Slovenske čitalnice v Mariboru. Po pozdravu na NJ. Vel. kralja je g. predsednik na kratko očrtal zgodovino čitalnice kot eno najstarejšo kulturnih društav v Sloveniji. Iz te čitalnice so se porodila in razvila tekm let vsa ostala kulturna in narodna društva. V prvem času čitalnica ni imela svoje strehe: po vednem preganjanju se je končno ustavila še do gospodljivo strohe Posočilnike v Narodnem domu. Izmed ustavnovnikov imenuje: četa odvetnika dr. Serneca. Šumana in dr. Pavliča. Izmed najstarejših še živečih članov: Jakoba Novak, Rakovec, dr. Pipuš, dr. Rosina, dr. Turner. Načelna slavnost se je vršila ob obletnici ustanovitve, katera se sta med drugim udeležila tudi dr. Blelweis in dr. Toman. V novejšem času si je čitalnica ustvarila ljudsko knjižnico, katera je danes pod agilnim vodstvom knjižničarja dr. Reismana postala s svojo zbirko ponos slovenskega Maribora. Gledatev poslovanje v sklopu čitalnice je, da je načelni delavci sklonili, noveriti novi odbor, da se tozadnino odloči. Voljeni novi odbor: Kežar, predsednik, Voglar, tajnik, Goršč, blagajnik, odborniki: dr. Lipold, Dolef, dr. Reisman, Bračko, Mohorčič, Govekar. Poleg rednega odbora je bil izvoljen še slavnostni odbor iz najbolj zaslужnih članov: dr. Medved, dr. Rosina, dr. Serneč, Novak, Košan. Dr. Pavel Turner je bil z velikim navdušenjem izvoljen kot čestni član. Po volitvi je predaval urednik Božidar Borko o ruskem problemu z ozirom na spolitev kulture zavoda in vzhoda. Predavatelj je žel vsestransko odobravljano. Končno se je razvila živahnja debata, ki lahko postane dalekočasnega socialnega in političnega pomena, namreč da čitalnica preskrbi

občinsko gospodarstvo položaj. V njihovih rokah je letala načelna goriškega mesta. Organizirani slovenski volilci so postali najbolj odločajoča politična sila Goričke. Kakor vsebova številna volilna izid, da je takšna taktika gorilskih Slovenov imenuje: četa odvetnika dr. Serneca, izročila načelnu ljudstvo v roke magistrat. Slovenci bi bili lahko pustili občino dozadljivim gospodarjem in faktorom, lahko bi jih bili dali republikancem, izročiti bi jih bili mogli komunistom, položiti pa so mogli magistrat tudi v narodno opozicionalnega Gruppa d'azione. Vse bi bilo od njih odvisno. Zadostovalo bi bilo, da se načelno Slovenov se ni nihče dotaknil. Nobena

Narodno gospodarstvo.

— **ng Interesna skupnost v nemški kemični industriji.** V ta namen, da se po možnosti izključi konkurenca med podjetji za kali, dušik in fosfat v razpečevanju gnojil zlasti ob izvozu v inozemstvo, se namenava vodilne tovarne za kali, fosfat in amonik združiti ter si potom izmene akcij dovoliti medsebojno udeležbo na dobičku. Med interesenti je zlasti Schedenmandlova skupina in skupine tovarn za postranske proekte nemške premogovne industrije.

— **ng Položaj nemških tovarn za vagone.** Vsled razdržljive zvezne nemških tovarn za vagone je nastopilo izredno ostra tekmka. Zvezna se je razdržila, ker so njeni stroga določila postala nekaterim velikim podjetjem neprijetna. Vsled vojne in njenega slabega poteka so nastale nove tovarne za vagone iz obratov, ki so se preje bavili v prvi vrsti z izdelovanjem vojnega materiala. Te tovarne niso pristopile zvezzi. Pred vojno je bilo v Nemčiji 37 tovarn za vagone, danes jih je 53. Med temi sta dve zelo veliki: Kruppova v Essenu in Renska tovarna za kovinasto blago in stroje v Düsseldorfu, ki sta v znaten obsegu pričeli z izdelovanjem lokomotiv in vagonov. Poleg tega je še znano število drugih podjetij posredno ali napredno po državnih železniških opravij zapošljeno kot konkurenca za tovarne za vagone. Nova zvezna ni poschnega pomena za industrijo. Ona služi le gospodarskemu interesu zgradbe vagonov. Državna železniška uprava le spremno izrabila tekmovanje. Ki se je razvilo po razdržljivi zvezzi, ter je dala polagoma velika naročila, ki presegajo faktično potrebo. Vsled tega je doseglia

— **ng Nemška državna banka.** Po novem v zakonu o državnih bankah se v bodoča pri nemški državni banki (Deutsche Reichsbank) v tedenskih izkazih ne bo več razlikovalo med zlatom in bančnih blagajnah in zlatom, ki je deponirano v inozemstvu.

Nemška državna banka je sklenila z Bank of England, Nizozemsko banko, Švedsko banko in Dansko narodno banko dogovor, po katerem bo v svrhu nabave deviz deponirala bančno zlato pri teh bankah.

— **ng Odprava vzhodno-galitskega moratorija.** Naredba poljskega ministrskega sveta z dne 21. decembra 1921 odreja odpravo moratorija, ki obstaja še v Vzhodni Galiciji za predvojne terjatve.

— **ng Rubljev kurz.** Ruski finančni komisariat je izdal odlok o periodični določavi kurza zlatega rubla. Ta kurz bo mesečno določil finančni sekretariat in ga objavljal prvega vsakega meseca. Vse finančne ureditve v zlatem rublu se morajo izvršiti po tem kurzu. Sedanji kurz zlatega rubla se glasi na 160.000 sovjetskih rublov.

— **ng Finančna vest iz Italije.** »Banca Cattolica« v Palermon, ki je razpolagala s približno 1 milijon lrl delniške glavnice, je ustavila svoja plačila. Banka izjavila, da je štrev moratorija banke »Banca Italiana di Sconto«.

Gospodarske vesti.

— **ng 40letnica Kmettske posojilnice na Vrhniku.** Na Vrhniku praznuje Kmettska posojilnica svojo 40letnico, o tem se nam še poroča: V. I. 1881, ko je vel nemški duh na Kranjskem in kaže zadržaništvo še spalo, so se zbrali na Vrhniku za korist ljudstva navdušeni možje — narodnjaki in ustavnosti zadrugo pod firmo »Kmettska posojilnica vrhniške okolice na Vrhniku. Smoter ustavnostitelj je bil ta, da napolja ljudstvo do varčevanja in da pomaga rovnajšim slojim in do potrebnega kredita. Radi romanjkanja demaria in neznanja ljudstva je bilo prva leta posojilniško delovanje zelo otežljivo. Leta 1882 so znašale vloge same kron 38.741-54, potem je bilo z vlogami stonjevale vedno više, tako da izkazuje letnina bilanca vlog K 11.000.000. Posojilnica vsele stroge previnosti svetih funkcionarjev ne izkazuje v celi dolgi dobi nikakih izgub in si je s pridnim in varčnim gospodarstvom pridobila rezerve, katere nudijo vlagateljim popolno varnost za njih vloge. Posojilnica je vsako leta izdala precejšnjo vsto za dobrodelne namene, tako lanskaj leta vsto 14.000 K. Vlovnega posojila je imel zavod 46.000 K, katerega je pa pravčasno prodal. Prvi predsednik je bil do svoje smrti leta 1891, g. Fran Kotnik, od tega časa pa predsednik sedrugi g. Josip Lenartič. Nevenljive zasluge za zavod je pričabil pokritni član ravnateljstva g. Ivan Gruden.

— **Ogrska predvojna posojila.** Delegacija ministerv financ objavila uradno: Reparacijska komisija v Parizu je odločila, da ogrska država bo že žigala obvezno predvojnih ne-gažiranih posojil bivše Ogrske, ki so imovina državljanov nasledstvenih držav, a so se nahajajo za časa, ko je stopila v veljavno trianonska mirovna pogodbu, na teritoriju Ogrske, najšibče, da so bila na ta teritorij prenešena na zakonitih doklobah ali vojnih odredbah bivše avstro - ogrske monarhije. Obveznice pa, ki se nahajajo na ozemlju nasledstvenih držav, se bodo žigale do 28. februarja 1923 z žigom dotedna države. Od žiganja so izvinte obveznice, kajih lastniki bodo do tega dne vložili pri dotednih vladah predanje, da se naj obveznice ne žigajo. Z ozirom na navedeni odlok reparacijske komisije in na podlagi rešenja gospodarskega finančnega ministra D. br. 1683 z dne 14. januarja 1922 so pozvani naši državljanji, ki imajo svoje obveznice predvojnih ne-gažiranih posojil bivše Ogrske iz katerekoli vzroka na Ogrskem ali v nasledstvenih državah bivše Ogrske, t. j. v Avstriji, Češki, Poljski, Romunski ali v Italiji, da do vča-tega 15. februarja t. l. vložijo pri generalni direktorji državnih dolgov v Beogradu proučilo s sledenimi podatki: 1.) Ime in priimek, stan in bivališče lastnika (natančni naslov), 2.) Vrsta (uradni naslov posojila), serija, številka in nominalna vrednost vsake obveznice. 3.) Vzrok, zakaj se obveznice depozirane (n. pr. zastava, lombard, sodni denovi itd.), eventualni dolg, za katerega služijo kot jamstvo. 4.) Kraj in ustanova, pri kateri so obveznice shranjene. 5.) Ali so bile prenešene na Ogrsko vsled zakonitih doklobah ali velod vojnih odredob bivše avstro-ogrške vlade. 6.) Ali so bile prenešene na Ogrsko vsled pravčasnega udeleženja.

6.) Ali so bile prenešene na Ogrsko vsled pravčasnega udeleženja v kakih nasledstvenih državah prostovoljno depozirane, ali se iz kakršega drugega vzroka tam nahajajo. 7.) Od kendar je lastnik teh obveznic v njih posesti in 8.) je priljubljen proščil potrdilo o državljanstvu. V prošnjah, ki morajo biti koljkovane po zakonu o takših, naj bo izredno navedena zahteva, da naj se obveznice ne žigajo s eno vrnito naši vlad in da se protestira proti nih definativnemu žigajanju. Vložitev teh prošenj v b. d. r. e. n. e. m. r. o. k. je obvezna za vse naše državljane, ker se na prošnje, ki bodo vložene po pratekem roku, ne bo moglo oziратi in si naj potresi, saj vseki potresi, ki bi na-

ceno daleč pod normalnimi cenami. Te cenе so stalne, ker odkijanja državna železniška uprava načelno in striktno vsako izpremijanje cen. Tako postopanje je pravilno in vzgojevalno. Liferant mora videti, da treba držati prevzete obvezne pri državnih dobavah.

— **ng Nemška državna banka.** Po novem v zakonu o državnih bankah se v bodoča pri nemški državni banki (Deutsche Reichsbank) v tedenskih izkazih ne bo več razlikovalo med zlatom in bančnih blagajnah in zlatom, ki je deponirano v inozemstvu.

Nemška državna banka je sklenila z Bank of England, Nizozemsko banko, Švedsko banko in Dansko narodno banko dogovor, po katerem bo v svrhu nabave deviz deponirala bančno zlato pri teh bankah.

— **ng Odprava vzhodno-galitskega moratorija.** Naredba poljskega ministrskega sveta z dne 21. decembra 1921 odreja odpravo moratorija, ki obstaja še v Vzhodni Galiciji za predvojne terjatve.

— **ng Rubljev kurz.** Ruski finančni komisariat je izdal odlok o periodični določavi kurza zlatega rubla. Ta kurz bo mesečno določil finančni sekretariat in ga objavljal prvega vsakega meseca. Vse finančne ureditve v zlatem rublu se morajo izvršiti po tem kurzu. Sedanji kurz zlatega rubla se glasi na 160.000 sovjetskih rublov.

— **ng Finančna vest iz Italije.** »Banca Cattolica« v Palermon, ki je razpolagala s približno 1 milijon lrl delniške glavnice, je ustavila svoja plačila. Banka izjavila, da je štrev moratorija banke »Banca Italiana di Sconto«.

— **g Vzorčni vlak iz Prage.** Vsled zelo ugodnega uspeha prve vzorčne prireditve se je odločila uprava prazkih vzorčnih velesejmov, da odpolije drugi vzorčni vlak v balkanski države. Vlak obiše vsa važnejša trgovska središča v Jugoslaviji najprvo se ustavlja v Ljubljani. Vlak odide potem v Bolgarijo in Turčijo in se vrne domov preko Romunije. Razstava bo potovala 3½ meseca. Podrobnosti se objavijo v kraticem.

— **g Carski sovjetski rubell.** Moskva, 31. januarja. Okrožnica na vse državne blagajne veli: Od 1. februarja naprej se določi kurz predvojne rublja s 150.000 sovjetskimi rubli.

— **g Za mednarodno razstavo knjig, ki se bo vršila v Firenci (Italija).** daje udeležencem tozadne informacije vodja kr. italijanske delegacije v Ljubljani.

— **g Dobava drž. v Ljubljani.** Komanda Dravsko divizijske oblasti v Ljubljani razpisuje za dan 7. februarja 1922 ob 10. dopoldne v intendantur Dravsko divizijske komande v Ljubljani ustmeno licitacijo glede dobave 200.000 kg zv. s. hrvatske strani pa je dal povod, da je srbsko časopisje zopet jelo govoriti o amputaciji. — Stejan Radić, ki je izjavil, da se bo v imenu Hrvatov pritožil na konferenco v Genovi. Na to Radićovo izjavo reagira beogradsko »Vreme« in piše: »Radić nam sporoča, da se hoče pritožiti v Genovo, skoč on to sporoča, ne dela tega v svojem imenu. On je izraz večjega dela hrvatskega naroda in z ozirom na to je treba njegovo sportilo resno oceniti. Na drugi strani pa naj Radić in njegovi tovariši vedo, da tudi na naši strani počinjajo zoreti mišljene, o katerem bi moral tudi Radić v interesu svojega naroda takisto resno voditi račune. Pri nas so se že jeli ljudje povpraševali, ali je sploh koristno to nepravilno ujedinjenje? Ali je potrebno, da se s silo gonijo v zajednico, v katero ne verujejo? Ali je vsprijet notranjih težkoč gospodarske konsolidacije vredno, da trošimo dragocene svoje energije za nekaj, kar se nam že vnaprej zdi, da bo samo težko in obtežljivo životarenje? Vidno je, da vse trije deli našega naroda niso zreli za skupno življenje. Stoletna razvojnost je napravila globoko brzadlo, ki je more izravnati same čas in spoznati lastnih korist. Hrvati so danes priznani, da so boljši, superiornejši, kulturnejši in naprednejši kakor mi. Treba jih je pustiti, da to svojo kulturo in nadalje razvijajo, a mi bomo, osvojeni težkega bremena, lahko vse svoje energije posvetili svojim zgradbam. S svojimi silami bomo, takoj verujemo, vendarle skrplji nekaj, da ne tomo baš na zadnji stopenji med civiliziranimi narodi. Politični romantizem, s katerim smo dosedaj razpravljali o hrvatskem vprašanju, se mora umakniti realni politiki. Nardiči ne živijo dve, — tri leta. Ako hujdo po slabitih potih, bodo že našli sredstva, da popravijo svoje grehe, če tudi kasneje in za ceno večjih žrtv. Hrvati nimajo izkušenj. Treba jim je dati možnost, da bodo očitati realnost in odgovornost. Takrat pa bo, o tem smo prepričani, brez nastopil proces kesanja in iztrezenja.«

— **g Dobava jermenov.** Ravnateljstvo državnih železnic v Suboticu razpisuje za dan 2. marca t. l. oferitalno licitacijo glede dobave jermenov. Predmetni oglas je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interensem na vpogled.

— **g Dobava osva.** Komanda Dravsko divizijske oblasti v Ljubljani razpisuje za dan 7. februarja 1922 ob 10. dopoldne v intendantur Dravsko divizijske komande v Ljubljani ustmeno licitacijo glede dobave 200.000 kg zv. s. hrvatske strani pa je dal povod, da je srbsko časopisje zopet jelo govoriti o amputaciji. — Stejan Radić, ki je izjavil, da se bo v imenu Hrvatov pritožil na konferenco v Genovi. Na to Radićovo izjavo reagira beogradsko »Vreme« in piše: »Radić nam sporoča, da se hoče pritožiti v Genovo, skoč on to sporoča, ne dela tega v svojem imenu. On je izraz večjega dela hrvatskega naroda in z ozirom na to je treba njegovo sportilo resno oceniti. Na drugi strani pa naj Radić in njegovi tovariši vedo, da tudi na naši strani počinjajo zoreti mišljene, o katerem bi moral tudi Radić v interesu svojega naroda takisto resno voditi račune. Pri nas so se že jeli ljudje povpraševali, ali je sploh koristno to nepravilno ujedinjenje? Ali je potrebno, da se s silo gonijo v zajednico, v katero ne verujejo? Ali je vsprijet notranjih težkoč gospodarske konsolidacije vredno, da trošimo dragocene svoje energije za nekaj, kar se nam že vnaprej zdi, da bo samo težko in obtežljivo životarenje? Vidno je, da vse trije deli našega naroda niso zreli za skupno življenje. Stoletna razvojnost je napravila globoko brzadlo, ki je more izravnati same čas in spoznati lastnih korist. Hrvati so danes priznani, da so boljši, superiornejši, kulturnejši in naprednejši kakor mi. Treba jih je pustiti, da to svojo kulturo in nadalje razvijajo, a mi bomo, osvojeni težkega bremena, lahko vse svoje energije posvetili svojim zgradbam. S svojimi silami bomo, takoj verujemo, vendarle skrplji nekaj, da ne tomo baš na zadnji stopenji med civiliziranimi narodi. Politični romantizem, s katerim smo dosedaj razpravljali o hrvatskem vprašanju, se mora umakniti realni politiki. Nardiči ne živijo dve, — tri leta. Ako hujdo po slabitih potih, bodo že našli sredstva, da popravijo svoje grehe, če tudi kasneje in za ceno večjih žrtv. Hrvati nimajo izkušenj. Treba jim je dati možnost, da bodo očitati realnost in odgovornost. Takrat pa bo, o tem smo prepričani, brez nastopil proces kesanja in iztrezenja.«

— **g Nova banka v Beogradu.** V Beogradu se je ustanovila Merkantilna banka za mednarodno trgovino. Akcijski kapital znaša 5 milijonov dinarjev. Banka bo finančirala uvozno in izvozno trgovino.

— **g Jugoslovenska ladjevna.** Na Sušaku je protokolirana tvrdka Jugoslovenska ladjevna. Na Delniški glavnici znaša 20 milijonov Kron.

— **Corriere d' Italia** vprašuje, ali danimo cerkvijo papežu, ki bo prijatelj ali neprijatelj Italije? Za neprijatelja velja že vnaprej vsak zunanjji kardinal. Naj sudi italijanska javnost danes tako ali tako o francoskih kardinalih, reči se more, da je skoro gotovo, da Francenci ne bodo kallili italijanskega toka v konklavu, katerega glavna naloga je: dobiti italijanskega papeža.

Politične vesti.

— **Melodija o amputaciji** še vedno noči utihnila, a kriji so tega tudi Hrvati in deloma tudi Slovenci. Cemu je bilo n. pr. treba, da se naši klerikalci mešati kočljivo makedonsko vprašanje? S hrvatske strani pa je dal povod, da je srbsko časopisje zopet jelo govoriti o amputaciji. — Stejan Radić, ki je izjavil, da se bo v imenu Hrvatov pritožil na konferenco v Genovi. Na to Radićovo izjavo reagira beogradsko »Vreme« in piše: »Radić nam sporoča, da se hoče pritožiti v Genovo, skoč on to sporoča, ne dela tega v svojem imenu. On je izraz večjega dela hrvatskega naroda in z ozirom na to je treba njegovo sportilo resno oceniti. Na drugi strani pa naj Radić in njegovi tovariši vedo, da tudi na naši strani počinjajo zoreti mišljene, o katerem bi moral tudi Radić v interesu svojega naroda takisto resno voditi račune. Pri nas so se že jeli ljudje povpraševali, ali je sploh koristno to nepravilno ujedinjenje? Ali je potrebno, da se s silo gonijo v zajednico, v katero ne verujejo? Ali je vsprijet notranjih težkoč gospodarske konsolidacije vredno, da trošimo dragocene svoje energije za nekaj, kar se nam že vnaprej zdi, da bo samo težko in obtežljivo životarenje? Vidno je, da vse trije deli našega naroda niso zreli za skupno življenje. Stoletna razvojnost je napravila globoko brzadlo, ki je more izravnati same čas in spoznati lastnih korist. Hrvati so danes priznani, da so boljši, superiornejši, kulturnejši in naprednejši kakor mi. Treba jih je pustiti, da to svojo kulturo in nadalje razvijajo, a mi bomo, osvojeni težkega bremena, lahko vse svoje energije posvetili svojim zgradbam. S svojimi silami bomo, takoj verujemo, vendarle skrplji nekaj, da ne tomo baš na zadnji stopenji med civiliziranimi narodi. Politični romantizem, s katerim smo dosedaj razpravljali o hrvatskem vprašanju, se mora umakniti realni politiki. Nardiči ne živijo dve, — tri leta. Ako hujdo po slabitih potih, bodo že našli sredstva, da popravijo svoje grehe, če tudi kasneje in za ceno večjih žrtv. Hrvati nimajo izkušenj. Treba jim je dati možnost, da bodo očitati realnost in odgovornost. Takrat pa bo, o tem smo prepričani, brez nastopil proces kesanja in iztrezenja.«

— **LJENIN SE KONFERENCE OSEBNO UDELEZI.** — **Berlin,** 1. februarja. »Ost Express« pričuje, da se Ljénin kot predsednik ruske delegacije evesno ne udeleži konf. v Genovi. Delegacija bo oficijelno vodil Ljénin, in hoči v nju v stalni, dnevni brzjavni zvezli, tako, da bo točno sprejemala v

Dnevnne vesti.

V Ljubljani, 1. februarja 1922.

Organizacija naših Nemcov. Dne 29. januarja t. l. so v Jugoslaviji živeči Nemci osnovali svojo posebno stranko, ki so ji dali ime »Partei der Deutschen in Königreiche der Serben, Kroaten und Slovenen«. V programu te stranke citano med drugim: »Stranka stoji na temelju brez pogojev zvestobe k dinastiji in h kraljevini, ki jo je le-ta osnovala, k domovini jugoslovenskih Nemcev. In je trdno odločena po najboljših močeh skrbeti za notranji in zunanjji razvoj nemškega prebivalstva. V programu protestirajo Nemci proti temu, da so jih prikrajsuje v političnih pravicah, ki jih jim priznava ustava in zahteva, da se agrarna reforma postavi na zakonito podlago. Protestirajo proti sekvestracijam in državnim nadzorstvom, zahtevajoč njih odpravo. V jezikovnem oziru zahtevajo Nemci priznanje in ustanovitev veljavnosti nemškega jezika v občevanju nemškega prebivalstva z državnimi uradili, kakor tudi ustanovitev potrebnih nemških šol z nemškim učnim jezikom. Vse to so zahteve, ki smo ih Slovenci v bivši Avstriji neprestano zastopali, a jih Nemci, ki so imeli državno krnilo v rokah, niso hoteli nikdar uvaževali. S tem pa nečemo reči, da stojimo tudi mi na stališču: silo za ugnjilo. Sicer pa uživajo pri nas Nemci itak popolno enakopravnost in imajo še več nemških šol kakor jih potrebujejo, kar pa ne moremo trdit gledje koroških Slovencev. Ako bo Avstrija storila svojo dolžnost napravila našim rojakom na Korošem, tudi mi svoje ne bomo zanemarjali. Ako pa bodo na Koroškem tudi v bodočnosti nasilista proti slovenskemu življenju na dnevnem redu, bomo pri nas morali nekoliko više obesiti košaro državnih pravic za naše Nemce.

Razstava Hrvatskega planinskega društva in »Obzora«. >Obzor je po volji, da smo priobabilo o razstavi Hrvatskega planinarskega društva daljše poročilo in še to v hrvatskem jeziku. Podtika nam prothrvatske tendence, daš ne more navesti iz članka samega niti senče kakšnega dokaza za to svoje sumnjenja. Iz članka, ki ga je nata bene napisal na spombe hrvatski planinari, citira dolg odstavek, v katerem ni niti besedice, ki bi se je moglo, in naj bi se postopalo še tako rabultistično, tolmačiti kot neverjetno proti Hrvatom. Vkljub temu dostavlja citat pripomoček: »Svrha je toga članka vrlo prozirna. >Obzor je prešlo mrzljivo do nas že takoj v kri in meso, da se zadrža v nas tudi brez vsakega novoda. Eko je Strossmayerjevi časi, kje je Dionička tiskarac!

Sestanki slovenskih, ne jugo-slovenskih ženskih društev. Slovenski lijeti so dobili in priobabilo več iz Beograda, da bo dne 2. februarja v Ljubljani kongres vseh jugoslovenskih ženskih društev. Te vest je seveda ponemda napravila. Kakor je bilo razvideti že po raznih noticah v naših dnevnikih, se snidejo na Svečnico ob 9. junijem na magistratu v Ljubljani samo začetnike vseh slovenskih ženskih društev. Vabljenja so pa vse Slovence, ki hčete sodelovati pri zaščiti naše deca in pri delu za napredok slovenskega žensstva. Kongres vseh jugo-slovenskih, v Savezu združenih ženskih društev, se vrši bržča maja meseca tega leta. To so mi zdi vredno končati, da ne nastanejo kakre zmede. — M. Govekarjeva, III. tainica Narodnega ženskega Saveza SHS.

Sprememba pri okrožnem sodišču v Mariboru. Dne 31. p. m. je vstopnjeni predsednik okrožnega sodišča avtori svetnik Čanikar izročil svoje posele podpredsedniku v. s. s. dr. Toplaku, ki je s tem dnem začasno prevzel vodstvo, dokler ne bo imenovan novi predsednik za to sodišča.

Dr. Gradnikov večer. V soboto dne 4. t. m. priredi društvo »Slovenec« v salonn hotela Lloyd družabni večer, na katerem se bodo čitalo izvirne, doslej še ne objavljene pesmi goriškega rojaka dr. Alojzija Gradnika. Dolžnost vseh Primorcev je, da se večera udeležejo polnoštevilno. Začetek ob pol 9. uri zvečer.

Za izremembeno prednunnost veselje priredi Kolo jugoslov. sektor v nedeljo 5. feb. ob 8. uri pop. javno tomido s predavanjem v društveni domi St. Jakobskoga napred. društva Florijanska ulica 27. I. Tablice po 1 D se dober v predprodajo v Kolovu pisarni, Golski dvorec 2. II. Občeznani je dobrodelni namestega društva.

Povratak narodnih društev v Narodni dom v Mariboru. Odkar so se raznemravili v Narodnem domu v Mariboru, pod vodstvom novega restavratorja g. Ježa, razveseljivo izboljšale, se vradejo vse narodne društva, ki so se včas prejšnjih razmer izselila. Med prvimi se je povrnih češkoslovenski klub, ki je imel prej sta stalno omizijo v Narodnem domu. Polagona se v Narodnem domu nejavljiva zoper življanju družabno življenje tega prejšnjih časov.

Restavracio in kavarna pri Sloane namenjata baje lastnika Hedžet in Koritnik opustiti. V prostorih, kjer je nameščena kavarna, se nastani »Kavarna kavka«, z lokalom, kjer je

restavraciona, pa nameščita lastnika svojo kavarno. Restavracio pri Sloane bo potujoče občinstvo občutno pogrešalo, pa tudi Ljubljana, ki je tako hraško uboga na vsejih in dobrih restavracijah. Tudi par večjih, modernih hotelov bi v Ljubljani nujno potrebovali. Ali ni pri nas toliko podjetnosti, da bi se zgradil velik moderni hotel, ki bi se gotovo bogato obrestoval?

Nov sneg je zapadel včeraj po vsi Sloveniji. Snežilo je včeraj več dan in skoraj vso noč. V Ljubljani je padlo toliko snega, da je električna železnica včeraj popolnoma moralna ustaviti promet. Danes seveda že vozi.

Nova kavarna na Miklošičevi cesti. Kakor nam poročajo, se je osnovala družba, ki zgradi na Miklošičevi cesti v bližini kolodvora novo poslopje, kjer bodo v prilici prijeti lokalni za veliko, moderno urejeno kavarno.

Zaostali divji golobi. V ponedeljek popoldne je priletel velik divji golob - selliec na malo dvorišče železnega urada. Bil je popolnoma izstradan in je iskal hrane pri kurah. Mogoče se drži sedaj tam v obližju pod kako streho.

Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: kovinarji, rudarji, vinčarski družine, kolari, zidarji, sedlarji, krojači, natakarji, natakarice, pisarnične moči, vzgojitelji, služniki, kuharice, vaenke itd. — V delo se sprejmejo: rudarji, klinčavničarji, navadni in stavbeni, mizarji, kuharji, gozdni delavci, lončarji, vrtnarji, čevljari, usnjari, vzgojiteljice, kuharice, služkinje, vaenke, i. t. d.

Umril je g. Josip Naberšnik, magistralski poduradnik v. p. Pogreb bo na Svečnici ob pol 4. iz včeve javne bolnice. N. v. m. p.!

V Kranju je umrl star 41 let, g. Raiko Marečič, trgovec in posetnik, občinski svetovalec, predsednik Hraničince in poslovnice ter Tiškovske društva: na Jesenicah je umrla ga. Julija Schwarz roj. Dolenc v Mariboru je umrla ga. Franja Steger roj. Rihar, sonroga viš. dež. sodišča svetnika, v Ljubljani pa g. Emil Krajevec, trgovec, brat g. zdravstvenega načelnika za Slovenijo, g. dr. Krajevec. Bil je vedno zvest naprednjak in blag značaj. Bodil jom blaz spomin!

Kap je zadela. Solski vodja Karol Matsje iz Vrhnik se je pri padcu poškodoval po glavi. Oddali so ga v bolnico. Zadela ga je delna kap.

Gostilniška bitka. V nedeljo so priredili v gostilni Černe v Spodnjih Gorjih pri Bledu javno kompolo. Te tombole se je med drugim udeležila tudi Ivana Šebar, delavka z Bledu. Kmalu pa je prikolovratil v gostilno Pečarjev Janez, delavec iz Poljice, ki je bil zelo ginjen in začel fante klicati na tobi. Nekdo mu je rekel, da se je pripravljen z njim boriti, toda zadržal je na dvorišču. Pečarjev Janez je nato začel metati vsesavaskrž, kozarco po sobi, in en kozares je zadel Šebarjevo s tako silo čez levo oko, da ji je moral zdravnik rano živati, nato pa jo je poslal v bolnico. Razgrajala so nato fantje postavili pod kap, kjer si je vročo jezo shadol.

18 litrov vina popili. Iz Maribora nam pišejo: To je rekord, navidez neverjeten, a resničen. Trije vinski braci so 18 litrov močnega Štajerškega pognali po grlu. Če bo šlo tako naprej, se bo Maribor res dovolno redčeno, vtopil v brezmetni pijači. V trezneških krogih se je pričela akcija proti temu brezmetnemu pijačevanju. Kar bo tudi zunanje potnike v Mariboru zanimali, ki so ozljovljeni, da se jih takoj nadleguje k pijači. Čim sedejo za gostilniško mizo, se je napram tej akciji dosedaj edino restavracija v Našem domu zavezala, da na postreže vsakega gosta z hrano, ne da bi se ga količki nadlegovalo tudi k pijači. Pač hvalevreden vzheld.

Vabimo prijatelje na nečenega purana in domačo zabavo z godbo na Svečnico popoldan. Dobra postrežba, pijača in kuhanja. Gostilna Flegar na Zaloški cesti.

Tragedija.

Ruski begunec Karol Šapiro, kroat v St. Vidu pri Stični je včeraj, 31. januarja povabil k sebi na dom večjo družbo, kjer so se prav dobro zabavali, pili, plesali. Godba jim je igrala veselo poskočnice. Tega zabavnega večera se je med drugim udeležil tudi usnjarski mojster in posestnik Tomaz Gantar iz St. Vida pri Stični. Vsled preobilo zavžitega alkohola se je vnel med družbo kmalu prepri. Zenske so v starih pred zlimi posledicami hitro odvirkile, tako da sta Gantar in Šapiro nazadnje ostala sama v sobi. Kai se je nadalje med njima godilo, zdgodovina ne ve povедati, toda kmalu so se slišali iz sobe revolverski strelci in Gantarijevo kričanje. Šapiro je oddal na nesrečnega šest strelcev in sicer tri v glavo, enega v prsa in v vsako roko po enega, na to pa pobegnil v noč. Gantaria pa pustil smrtnoverano ranjenega na teh ležečega. Ko so nato ljudje prihiteli — med njimi tudi Gantarijeva žena, ki so jo takoj o grozni nesreči obvestili — se jim je nudil strašen pripor. Na sredi sobe na teh je ležal v mlaki krvri in z vseh ran močno krvaveč nezavestni Gantar. Poklicali so hitro zdravnik, ki ga je za silo obvezal, na to pa odredil, da so ga takoj prepečljali v ljubljansko bolnico. Gantarijevo stanje je zelo opazno in je le malo upanja na okrevanje.

Restavracio in kavarna pri Sloane namenjata baje lastnika Hedžet in Koritnik opustiti. V prostorih, kjer je nameščena kavarna, se nastani »Kavarna kavka«, z lokalom, kjer je

Najnovejša poročila.

KONGRES FRANCOSKIH ŽUPANOV. — USTANOVITEV ZVEZE ZAVEZNISKIH ŽUPANOV. LJUBLJANA, BEOGRAD, ZAGREB V PREZIDIJU.

Pariz, 31. januarja (Izv.) Včeraj je končal svoja dela kongres francoskih županov. Za predsednika je bil izvoljen župan v Verpillieru Gilly. Na kongresu je bilo sklenjeno osnovati mednarodno zvezo županov vseh alijančnih držav. Pravila te zvezze so bila sestavljena in tudi sprejeta. Izvoljen je bil tudi prvi odbor. V predsedstvu te zvezze so bili izvoljeni: za Francijo Gilly, za Anglijo Frederik Vincent Župan v Oxfordu, za Belgijo Župan v Verviersu Defays, za Portugalsko Župan v Cascaes, Fausto de Figueredo, za Jugoslavijo Župan v Belgradu Mitrović, za zagrebški Župan Heinzel in ljubljanski Župan dr. Perić.

SPOPAD MED NEMCI IN FRANCOVI.

Gleiwitz (Slezija). 1. februarja. — Gleiwitz (Slezija). 1. februarja. (Izv.) V Petersdorfu so francoski včasih medzvezniške komisije preiskovali neko poslopje, o katerem se le trdilo, da je v njem skrito orožje. Pri tem so nreli v konflikt z nemško policijo. Obes stranki sta rabili orožje. Razvila se je kravava borbota. Na obeh straneh je več mrtvih in ranjenih. Kakor zatrjujejo najnovejše vesti, imajo Francozi dva mrtvia in 25 ranjenih. Mednarodna komisija je proglašila obsegno stanje od 8. zutrije do 17. zvečer. Po 21. ne sme nihče na ulico. Babi se je, da bo ta doodelek provzročil težak konflikt med Nemčijo in Francijo.

VAŽNA KONFERENCA PAŠIČA Z MANZONIEM.

Beograd, 1. februarja. (Izv.) Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je včeraj donoldne v svojem uradu vodil razgovore z italijanskim poslanikom na našem dvoru grofom Manzonitem. Konferenca je trajala nad 1 uro. Kakor doznavata Vaš dozvani, je bil predvsem razgovor o odredbah glede Izražnitve tretje done in Dalmacije, kateri bi moral Italija po rapalški pogodbi že davno izprazniti.

REPATRIACIJA NAŠIH PODANIČKOV IZ RUSIE.

Beograd, 1. februarja. (Izv.) Z ozirom na predstoleč konferenco v Genovi, na katero pride tudi delegacija sovjetske Rusije, je ministrstvo za socialno politiko predložilo ministru za zunanje posle orožje, da nadaljevanje mirovne politike Benedikta XV. Pomisliti je treba, da bodo francoski kardinali iz mnogih ozirov zahtevali striktno izpolnitve mirovnih pogodb. Radi tega nemški kardinali smatrajo za umevno, da je za paneža izvoljen njih simpatičen kardinal, ki bo vodil Benediktovo politiko.

NA DUNAJU TISKALO ZA 1 MILIJARDO KANKOVCEV NA DAN.

Dunaj, 1. februarja (Izv.).

Avtorska banka izda to dan obširno posloilo v emisiji bankovcev za mesec januar.

Kakor izjavlja, je znaseljel premet bankovcev v mesecu januarju 230 milijard, za 30 milijard več kot meseca decembra lanskega leta. Po teh podatkih torej avstro-ogrška banka tiska za 1 milijard novih bankovcev vsak dan.

KONKLAV.

soko centju njegovo strokovno znanje pri bodočih pogajanjih v Genovi.

LIKVIDACIJA AVSTRO - OGRSKЕ BANKE.

Dunaj, 1. februarja. (Izv.) Danes se je pričela konferenca zastopnikov nasledstvenih držav o likvidaciji Avstro-ogrške banke. Konferenca bo najprej razpravljala o pravilih delničarjev in o razdelitvi zlatega zaklada. Konferenci predseduje francoski likvidator De Monet. Konferenca bo trajala delu časa. Včeraj je imel posvetovanja generalni upravni svet Avstro-ogrške banke, ki je razpravljal o tekčih vprašanjih in o poslovanju banke.

ODSTRANJENA NEVARNOST GENERALNE RUDARSKE STAVKE NA ČEŠKOSLOVAŠKEM.

Praga, 1. februarja (Izv.) Med zastopniki rudarskih organizacij in interesantski faktorji je dosegel sporazum v tem smislu, da se kolektivna pogodba podaljša do 15. februarja. Parlamentna komisija ima izdelati do tega dne nove tarife. Zanesno je odstranjena nevarnost izbruhovanja generalne rudarske stavke.

GOSPODARSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJOM IN AVSTRIJO.

Dunaj, 1. februarja (Izv.) Po vseh dunajskih listov gospodarska pogajanja z Jugoslavijo ugodno napredujejo. V najkrajšem času pričakujejo zaključka. Finančna pogajanja z Madžarsko so zelo otežčena. Madžarska grozi, da izroči rešitev vseh spornih finančnih vprašanj na sebe generalnemu razsodišču.

KONKLAV.

Milan, 1. februarja (Izv.) Corllerje dela sera opisuje stališče nemških kardinalov v konklavu. List konstatira, da so nemški kardinali zelo rezervirani, vendar pa je pričakovati, da bodo kardinali zahtevali nadaljevanje mirovne politike Benedikta XV. Pomisliti je treba, da bodo francoski kardinali iz mnogih ozirov zahtevali striktno izpolnitve mirovnih pogodb. Radi tega nemški kardinali smatrajo za umevno, da je za paneža izvoljen njih simpatičen kardinal, ki bo vodil Benediktovo politiko.

NA DUNAJU TISKALO ZA 1 MILIJARDO KANKOVCEV NA DAN.

Dunaj, 1. februarja (Izv.).

Avtorska banka izda to dan obširno posloilo v emisiji bankovcev za mesec januar.

Kakor izjavlja, je znaseljel premet bankovcev v mesecu januarju 230 milijard, za 30 milijard več kot meseca decembra lanskega leta. Po teh podatkih torej avstro-ogrška banka tiska za 1 milijard novih bankovcev vsak dan.

BORZE.

Zag

Proda se Štedilnik

Vpraša se v Mostah št. 1. 766
Potovanljni kožuh
so ceno predra. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 765

Mesečno sobo

za takoj išče soliden gospod, po možnosti z električno razsvetljavo. Ponudbe pod Mesečna soba 739* na upravo Slov. Naroda. 739

Iščem najuočno sobo in kuhinjo
za dve osebi, tudi na periferiji mesta Ljubljane. Nagrada 30 litrov dobrega razlina ali 500 kront. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 652

Sprejme se
s 1. februarjem 50 do 60 oseb na dobro domačo hrano, dnevno dvakrat meso. Cena dnevno 26 K. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 713

Soba

prednje velikosti, prazna, za mimo modko osebo se išče proti dobremu plačilu. Pismene ponudbe pod Prazna 762* na upravo Slov. Naroda. 762

Soba išče

v sredini mesta za takoj ali s 1. marcem visokošolka. Ponudbe pod Visokošolka 769* na upravo Slovenskega Naroda. 769

Kupim

bukove in smrekove blende, nadalje suhe bukove deske 25 mm, testone, smrekove suhe deske ali tudi odpadke čez 80* in 400 mm dolžine. Ponudbe pod Bakovina 770* na upravo Slov. Naroda. 770

Inserirajte v Slov. Narodu'**Emil Krajec,**

trgovec

dne 1. februarja ob 5. zjutraj umri.

Pogreb bo 2. februarja ob 3. pop. iz Leoniča, Stara pot, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1922.

Avalija Krajec naznanja v svojem in v imenu sorodnikov, da je njen dobar mož

Smučke (ski)

trider, mandola so predra. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 783

Dijak

so sprejmo na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 771

Na hrano in stanovanje

so sprejmeta dva gospoda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 759

Konservatorist

išče stanovanje z vso oskrbo pri kaki obitelji, ki ima klavir ali tudi brez klavirja. Ponudbe pod »Konservatorist 727* na upravo Slov. Naroda. 727

Parcele

za stavbišča ali skupno za večje industrijsko podjetje na prodaj. Pojasnila daja Jos. Tribič na Glincu 37. 764

Pisarniško moč

za trgovino s pohištvo išče. Služba zaupna, plača po dogovoru. Ponudbe pod »Knjigovodstvo 755* na upravo Slov. Naroda. 755

Postranski zaslužek.

V svrhu pridobivanja lahko dosegljivih trgovskih vzeči iščemo zastopnika v vseh večjih krajih Slovenije. Lahko delo, primerno za penzioniste ali že uvedene akvizitirje. Ponudbe z navedbo poklica pod »Gotov uspeh«, počno le-te, Ljubljana. 761

Prodajalka

večka tudi vseh pisarniških del in knjigovodstva, z enotno praksjo, išče službo, najraje v mestu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 745

Kupi se hiša

v dobrem stanju v mestu ali bližini, v kateri se nahaja kakšna obrt ali trgovina. Resne ponudbe na Terezija 21. Valvazorjev trg 6, prtičje, Ljubljana. 723

Skladiščnik

kolenjalne ali žitne stroke dobi takoj mesto. Ponudbe pod Skladiščnik 701* na upravo Slov. Naroda. 701

Iščem

14 do 16 letno deklico, ki je došla iz Amerike in govori anglešči, k dveh dečkom 7 in 5 let. Dobra plača in vsa oskrba v hiši. Potne stroške povrni. Ponudbe na: Ivan Kramer, posetnik in trgovec z vinom, Št. Peter ob Sv. Gori. 718

Zasebni pouk

svetovščine, nemščine in drugih predmetov prevzame učiteljica. Ponudbe pod Pouk 751* na upravo Sl. Naroda. 751

Gospodijon

III bolj djevojku, kao pješčinu, malome dijetetu (novorodenčetu) samo pošteno in zdravu osobu, koja imade volje in strpljenja maloj dečki, neka se javi na naslov restavracija Lavčon, Samobor pri Zagrebu, Hrvatska. Masti: Pitti odmah. 742

Rajko Marenčič

trgovec, posetnik l. t. d.

Pogreb blagega pokojnika bo na Svetnico dne 2. februarja t. l. ob 16. pop. iz hiše žalosti v Kranju.

Neumornemu in vestnemu možu trajen spomin!

V Kranju, dne 31. januarja 1922.

Potri globoke žalosti naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem

tužno vest, da je naš dobar oče, ozioroma soprog, sin, brat, stric, tata, gospod

RAJKO MARENČIČ,

trgovec in posetnik, občinski svetovalec v Kranju, predsednik „Kranjancev in posojilnic“ in „Tiskovnega društva“ l. t. d.

danes v torek, dne 31. januarja ob 10. uri po kratki, mučni bolezni v 41. letu starosti izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb bude na Svetnico ob štirih popoldne v Kranju.

Sveti maša zadušnica bude v petek, dne 3. februarja ob 8. uri v župni cerkvi v Kranju.

Dragega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V KRAJNU, dne 31. januarja 1922.

Marija Marenčič, roj. Aljančič, soprog.

Marija Marenčič, mati.

Albina Leskovac, sestra.

Franci, Stanislav, Albina, Marija, Ježka, Nedela, sestranci.

Rajko, Janko, Marija, otroci.

Franco Leskovac, svak.

Jerica Aljančič, tata.

Naša nad vse ljubljena, draga mamica in tačka, gospa

Julija Schwarz roj. Dolenc

je danes 31. januarja previdena s sv. zakramenti preminula.

Pogreb nepozabne, druge pokojnice se vrši dne 2. februarja ob pol štirih popoldne.

Maše zadušnice se bodo brale na Jesenicah dne 3. februarja.

JESENICE, 31. januarja 1922.

Žalujoci ostali.

Citre

dobro ohranjeno, se predaja pod ugodnimi pogoji. Slov. Naroda 752

št. 2, vrata 2.

tričer, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 765

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 749

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 750

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 751

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 752

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 753

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 754

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 755

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 756

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 757

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 758

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 759

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 760

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 761

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 762

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 763

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 764

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 765

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 766

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 767

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 768

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 769

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 770

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 771

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 772

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 773

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 774

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 775

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 776

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 777

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 778

trider, mandola so predra. Naslov

pove uprava Slov. Naroda. 779

Knjigovodja (kinja)

perfekten strojepisec in korespondent, zmožen slov. in nem. jezika, sa 180 za takoj v veletrgovino s kolonialnim blagom in dečelničnimi priboroma. Ponudbe s sliko se naj naslovijo pod »B 500—73« na upravo Slov. Naroda. 734

Procesija nemška tvornica klobučevine

za sprednega, pri tvornicah čepljev dobro uvedenega zastopnika. Ponudbe pod »L. Z. 5203« na Rudolf Messe, Leipzig. 779

Lična najemninska hiša

v Gradcu, Steyrergasse, z dvoriščnim poslopjem in delavnicami z sanesljivo prostim stanovanjem in delavnice so ceno proda. Vez pove Karl Kaup, Graz, Reitschulgassee 11. 774

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 30.1.1922 A 1/22/11 se vrši v tretjem nadstropju hšt. 7 v Hilšerjevi ulici v Ljubljani

prostovoljna javna dražba

v zapuščino po pokojnem gospodu Rajkotu Arce, poštnemu blagajniku v pokolu v Ljubljani spadajočih preminčin. Dražba se vrši v petek dne 3. februarja 1922 od 9 — 12 ure dopoldne in popoldne.

Ljubljana, dne 31. januarja 1922.

Notar kot sodni komisar: Dr. Karl Schmidinger I. P.

Pozor!

V Ljubljani se takoj proda

Pozor!

! TOVARNA !

BREZ INVENTARJA

s stanovanjem, pisarnami, modernimi delavnicami, dvoriščem, kanalizacijo etc. Vprašanja pod: TOVARNA 3000 m² poštno ležeče Ljubljana.

Čuornica kola i industrija drovne robe d. d.

tvornica v Mariboru izdeluje:

VOZOVE

poljedelske in druge v lahkem in težkem izdelovanju,

Poedine dele vozov

kakor kolesa, lestve itd.

Talige

okovane in nekovane.

Ročne vozicke

s strojem izdelane v serijah, vsako množino in v najkrajšem času.

Dopisi: Tverkola, Maribor, poštni predel 27/a.

Zajčje kože

kupuje po najvišji ceni tovarna klobukov Ščir d. d. v Skofiji loki.

Z „L' Oréal Henné“, Paris

barva lase v vseh nuancah in izdeluje vsa lana dela M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, Ljubljana, Sveti Petra cesta št. 38. 9754

Samo kratek čas

(radi preselitev) milinska cesta po znanih cenah raznolik a. Prodaja kmiljčno čez 1000 njig vedno nemški. J. Döllner, Sveti Petri, Medvedje. 650

Dr. Pavel Avramović

se je vrnil in ordinira zopet redno

od 8 — 11 dop. in od 2 — 4 pop. Ljubljana, Stari trg 30. 725

G. F. Jurásek

spajalec glasovirjev v Ljubljani

Wolfova 12.

Izvršujem oglaševanje ter popravila glasovirjev in harmonijev specjalno strokovno, točno in ceno

IVAN KACIN

Ečina s'oven. Izdelov. harmonijev v Gorici, Via della Croce št. 10 in Via Stret a št. 3.

Izdeluje vs. kovinske harmonije za pevske drutre, žole. V zalogi ima vedenje izdelane harmonije kakor tudi klavijature za harmonije, orgle, strune za klavirje, furnir za mizarie. Oddaja tudi na obroke. Zahtevate cenik. 664

Pozor, lesni trgovci!

Prodaja se radi opustitve žage-samice: Vodno kolo z železnimi topazami, gonilo (triba) z vretenom, brana z železno osjo, voz z 8 motorji ter vse orodje z 10 pločevinami (plehti), kompletno. Dalje cirkular z vozom 7 m dolg in železna os z jermenom. — Požive se pri lastniku M. Poličar, strojno mizarstvo, Miln-Bled, Gorenjsko. 692

Spalne oprave

elegantne, svetle, masivne domačega izdelka pripomočka Josip Andlovic, zaloga pohištva, Komenskega ulica št. 28. 760

Stavbno podjetje

Al. in Val. Accetto,
Ljubljana, Trnovski pristan 14

zaprte zoda zvezdenca, prevzema vsakovrstne visoke stavbe, izvršitev načrtov in proračunov, oblastveno koncesionirana posredovalnica za sakup in prodajo posestev in zemljišč. 8227

SALAMA

prvo vrste

novo blago

povsem zrela

so dobri povsed

Prva hrvačka tvornica salame, salana meso i mesti.

M. Gavrilović
sinovi d. d.

Petrinja.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

R. BUNC in drug

Liška — Ljubljana — Karlov.

M.G.S.
10
PERINA

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,

Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-

vlč, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,

Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v

tu- in inozemstvu.

Steklobrusci se isčejo

Spretni pri medeninastih (mesing) delih imajo prednost in se sprejmejo takoj.

Alba, Novi Sad.

784

Vila v Lajteršperku

15 minut od glavnega kolodvora Marlboro vlaiki parter, 3 sobe, mansardna sora in kuhinja, majhno gospodarsko poslopje vrt za sadje in sočivje, vse ograjeno in pred prodajo za 50.000 dinarjev in je stanovanje vrsto do sreda marca. Posamezni date iz prijaznosti ga dr. Smerdi Marlboro, Orožnega ul. 7, od 2. do 4. popoldne. 78

Vinska trgovina

z krasnimi klemti na periferiji mesta Ljubljane se radi družinskih razmer z vsem inventarjem pod jako ugodnimi pogoji proda. Ponudbe pod »Vinska trgovina« 728 na upravo Slovenskega Naroda. 728

Pozor, lovci!

Kupujem po najvišji ceni sledeče kože:

Kune zlatice K 2800—3800

Kune belice K 1600—2300

Lisideče K 600—850

Vidre K 1000—1500

Jazbeca K 80—130

Divje zajce K 30—65

Fran Šmalc,

trgovina s klobukami,

Ljubljana, Mestni trg št. 24.

Vabilo
na

XXX. redni občni zbor

Kmetske posejilnice na Vrhniku

registrativ. zadruge z emajl. poročevanjem ki bo

v četrtek, dne 9. srečanja

t. l. ob 2. popoldne

v zadružni pisarni na Vrhniku.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva.

2. Poročilo nadzorstva o računskem sklepu.

3. Sklenjanje o razdelitvi dobička.

4. Vočitev ravnateljstva in nadzorstva.

5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Izjava iz Italije: platneno, volneno in svileno blago, predmete iz konopije, jute in lanu; vsakovrstne klobuke in kape ter fese, žveplo, modro galico, kameno in morsko sol, riž, vsakovrstne čeplje, konfekcionirano perilo in odeje, tehnične in mehanične predmete, pisalne stroje itd.

Za obvestila se obravljajo na Jadransko banko v Jugoslaviji in Italiji.

Vse posle opravlja poslovnična v Milanu.

Kostanjev les

prosto vagon in večje množine v gozdu kupi J. Pogačnik, Ljubljana, Dalmatinova ul. 1/I. Posredovalci se dobro plačajo

Zveza industrijev na slovenskem ozemljju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovenov v Ljubljani

razpisuje mesto konceptnega uradnika - pravnika

v svojem dejstvu za takojšen nastop. Pisemne ponudbe s curriculum vitae, lasti z navedbo absoluiranih pravnih študij, naj se vpošljijo Zvezi industrijev

v Ljubljani.

778

Pozor!

Vsek dan sveži kvas (drožje)

iz najbolj slovečne tovarne Jugoslavije, tvornice špirita in drožje, Savski Marof,

razpoljila in razprodaja po originalnih tovarniških cenah

glavna zaloga kvasa

ANTON KOLENC & DRUGOVI

VELETRGOVINA — CELJE.

Italijansko-jugoslovensko d. d. za industriju in trgovino

(Uvoz - Izvoz)

Kapital: Lit. I. 500.000.

Zakonski sedež: Rim, Via della Vite, II. II.

Podružnica in glavna poslovalnica:

Milano (5), Via Paolo da Cannobio N. 2.

Uvaža v Italijo: vole, svinje, mast, maslo, živo in zaklano perotnino, jajca, vsakovrstni les, oglje in premog, cement, topinu, esence, posušeno sadje, fižol, žita itd.

Izjava iz Italije: platneno, volneno in svileno blago, predmete iz konopije, jute in lanu; vsakovrstne klobuke in kape ter fese, žveplo, modro galico, kameno in morsko sol, riž, vsakovrstne čeplje, konfekcionirano perilo in odeje, tehnične in mehanične predmete, pisalne stroje itd.

Za obvestila se obravljajo na Jadransko banko v Jugoslaviji in Italiji.

Vse posle opravlja poslovnična v Milanu.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

proda iz slovenskih premogovnikov

velenijski, Šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska

podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za ilvarne